

komt voor de val.’ Spreuken 16:18 Gods gericht bereikte ook de koning van Babel in zijn hemelwaan: *‘Integendeel, in het dodenrijk (sheol) wordt u neergeworpen, in het diepste van de groeve.’* Jesaja 14:15

(wordt vervolgd)

Wilhelm Schaffhauser

Vertaling: **Hans van der Kleij**

Galaten 4. Concordant commentaar van A.E. Knoch

De positie van een minderjarige erfgenaam verschilt wél in rechte van die van een slaaf, maar niet in feite. Hoewel hij recht heeft op alles, wordt hij behandeld alsof hij ‘heer van niets’ is. Er wordt op hem gelet door toezichthouders en op hem toegezien door beheerders. Dit was de positie van Israël onder de wet. Van hun was het zoonschap en de heerlijkheid en waren de verbonden, maar dit alles wordt bewaard om in de toekomst getoond te worden. Waardigheden worden aangepast aan bevoegdheid, voorrechten aan leeftijd. Het gebruik hiervan door minderjarigen wordt uitgesloten; niet alleen maar door het formele wettelijke verbod, maar door de daarbij horende ongeschiktheid. De verantwoordelijkheden van bezit gaan de kracht en het verstand van een kind te boven.

Paulus aan de Galaten

4 1. Ik zeg echter: ^{opo}gedurende al ^{*}de tijd dat de lotgenieter een onmondige is, is hij niet ^{*}van meer belang dan een slaaf, terwijl hij heer is van alles, 2. maar is hij ^{on}onder toezichthouders ^{*}en beheerders gesteld tot ^{*}de door ^{*}de vader voorgenomen tijd. 3. Zo waren ⁺ook wij, toen wij onmondigen^{mf} waren, ^{on}onder de grondbeginselen ^{*}van de wereld tot slaaf ^ogemaakt^{fo}. ^{Kol.2:8} 4. Toen echter het complement van de tijd kwam, -vaardigde 'God ^{zf}Zijn 'Zoon af, geboren ^o* ^uuit een vrouw, geboren ^o* ^{on}onder de wet, 5. opdat Hij hen, die ^{on}onder de wet zijn uitkoopt^{c f}, opdat wij het zoonschap krijgen^c. 6. Omdat jullie ^{ec}nu zonen^{mf} zijn, -vaardigt 'God de geest van ^{zf}Zijn 'Zoon af ^{nb}in onze harten^f, die roept ^{*}: 'Abba! 'Vader!', ^{Rom.8:14-17} 7. zodat je niet langer slaaf^{mf} bent, maar zoon^{mf}; indien echter zoon^f, dan ⁺ook lotgenieter^f van God, ^{do}door Christus. 8. Maar destijds, toen jullie inderdaad geen ^{*}besef ^{*}hadden van God, -slaafden^f jullie voor goden die dat van nature niet zijn. 9. ^{ec}Maar nu jullie God kennen, meer ^{*}^{ec}nog ^{do}door God gekend zijn, hoe kunnen jullie je weer omkeren^f ^{opo}tot de zwakke^{zv} en arme^{zv} grondbeginselen ^{*}^{we}waarvoor jullie weer van voren ^{*}af aan willen -slaven^{zv}? 10. Jullie houden nauwgezet dagen en maanden en era's en jaren ^{*}. ^{Rom. 14:5} 11. Ik ^vvrees^o voor jullie, dat ^{*}ik mij wellicht ^{*}tevergeefs ^{*}^{nb}voor jullie heb^{ing}espannen. ^{Kol.2:16} 12. ^vWordt^o zoals ik, omdat ⁺ook ik ben zoals jullie, broeders, ik ^vsmeek^o het jullie, in niets -deden jullie mij onrecht aan. 13. Jullie ^oweten ^{*}echter, dat ik ^{dov}vanwege een zwakheid van het vlees^{nzv} jullie eerder

3. Israël was, gedurende de tijd van onmondigheid, in slavernij onder de grondbeginselen van de wereld. Deze ‘beginselen’, ofwel religieuze basisvoorschriften, hoewel zwak en arm ^{4:9} en in schrille tegenstelling met Christus, ^{Col.2:8} waren nodig voor hun opvoeding en dienden een wezenlijk doel in de voortgang van de openbaring. Maar niemand die de vrijheid kent van het zoonschap zou haar ‘ketenen’ ook maar voor een ogenblik willen verdragen.
4. Het op zich nemen van de verantwoordelijkheden en waardigheden van man-zijn, was in Israël een bijzondere gebeurtenis in het leven van een man. In het leven van het volk werd de aandacht hierop gevestigd door de komst van Gods Zoon, die hen uitkocht van de slavernij van de wet.
6. De mensen in de tijd van de Heer waren tweetalig. In het gewone huiselijke spraakgebruik bedienden zij zich van een Aramees dialect, maar iedereen verstond Grieks, dat in die tijd bijna een wereldtaal was. ‘Abba’ is Aramees, dat overeenkomt met het ons bekende ‘Papa’.
9. Het is heel opmerkelijk dat de apostel het Mozaïsche ceremonieel op één lijn zet met heidense gebruiken. Zij keerden weliswaar niet terug tot hun vroegere afgoderij, maar naar de voorschriften van de wet, die zij tevoren niet hadden gehouden. Toch beweert hij met klem dat het vanuit Gods optiek hetzelfde is, alsof zij werkelijk waren teruggekeerd naar de gebruiken van het heidendom.
10. Wanneer er onder ons enigen zouden zijn die deze dingen in acht namen, dan zou Paulus voor óns vrezen!
12. Indien Paulus nu het Mozaïsche ritueel had verlaten en werd zoals zij, juist omwille van hen, dan behoren zij toch zeker zijn voorbeeld te volgen, want hij had zeker meer redenen om eraan vast te houden dan zij het hadden om er in terug te vallen.

evangelie -verkondigde. 14. En jullie aanvechting ⁱin mijn vlees^{nzv} -kleineerden jullie niet, noch -spuwden die uit, maar als een boodschapper van God -ontvingen jullie mij, als Christus Jezus. 15. Waar dan is jullie geluk*? Want ik getuig van jullie, dat jullie, indien mogelijk*, je ogen -uitgetrokken en mij ^o-gegeven hadden. 16. Is het zo, dat ik jullie vijand ^ogewor- den ben, door waar tegen jullie te zijn?

17. Zij ⁱijveren* niet uitstekend om jullie, maar zij willen jullie -buitensluiten^f, opdat ^zjullie om hen zouden ⁱijveren*. 18. Uitstekend is het echter, dat jullie altijd ⁱin het uitstekende ijveren*, en niet alleen ⁱ als ik ⁱaanwezig benⁿbij jullie.

19. Mijn kleine* kinderen^f, om ^{we}wie ik weer weeën^f heb, totdat ^{we} Christus gevormd* is^c ⁱin jullie!

^{1Kor.4:15} 20. Ik wilde echter nu ⁱaanwezig zijn ⁿbij jullie en mijn toon* -veranderen, want* ik ben ^oontsteld* ⁱover jullie.

21. Zegt mij, jullie die ^{on}onder de wet willen zijn, horen jullie de wet niet? 22. Want er staat ^ogeschreven, dat Abraham twee zonen had, één ^uvan de dienstmaagd ^{Gen.16:15} en één ^uvan de vrije. ^{Gen.18:10} 23. Maar die ^uvan de van de dienstmaagd is inderdaad ^{iom}naar het vlees^{nzv} ^ovoortgebracht, die ^uvan de vrije echter ^{dov}door de belofte, ^{Rom.9:7-8} 24. ^{we}wat dan ook spreken^o in beelden is. Want ^{dit} zijn twee verbonden^{mf}: één inderdaad ^{vn}van de berg Sinaï, ^{nb}tot slavernij^f voortbrengend^f, ^{we}dit dan ook is Hagar^{mf}. 25. ^{ec}Nu is Hagar^{mf} de berg Sinaï ⁱin Arabië; die echter op één lijn staat met het huidige* Jeruzalem, want zij ⁱslaaf^f ^{mt}met haar kinderen^f. ^{Rom.8:15} 26. Het Jeruzalem boven is echter vrij, ^{we}dat ^{wi}dan ook de moeder van ons allen is. ^{Hebr.12:22} 27. Want er staat ^ogeschreven: ^{Jes.54:1} ⁱWees verheugd*, onvruchtbare*, die niet baart, -barst uit in

15. Oogziekten kwamen in het Oosten veel voor. Paulus' eerste kennismaking met de Galaten was toen hij, als een zieke reiziger, het evangelie aan hen verkondigde in zijn zwakheden. Uit deze passage vangen wij een glimp op van de vurige liefde die zijn boodschap oproep, en geeft het aanleiding om te denken dan hij één of andere aandoening aan zijn ogen had.
17. De woorden ijveren en jaloers betekenden in het Engels waarschijnlijk ooit hetzelfde, omdat zij zo nauw verbonden zijn in vorm en betekenis. Ze representeren één enkel Grieks woord. Het is niet altijd duidelijk wat de betere vertaling is, maar het zou kunnen dat hier jaloezie, meer nog dan ijver, de context recht doet.
19. Wat een moederlijke genegenheid beweegt de apostel als hij peinst over zijn afdwalende kinderen.
22. Het geschil draait om de vraag: 'Wie zijn de erfgenamen van Abraham?' Is de basis van zoonchap besnijdenis en het houden van de wet, of is het geloof? De judaïsten zeiden: 'Wij zijn Abrahams zonen!' Abraham had *twee* zonen, zegt Paulus. Tot welke lijn behoren jullie, die van Ismaël of die van Izaäk? Jullie zijn Ismaëlieten, zonen van Hagar, geboren in overeenstemming met het vlees, geboren tot slavernij. Jullie zijn geen erfgenamen van Abraham! Izaäk, het kind van de belofte, is de ware erfgenaam. Deze twee zonen van Abraham illustreren de relatie tussen wet en belofte, vlees en geest. Ismaël kwam in het huis van Abraham in de tijd tussen de belofte en de komst van de ware erfgenaam. Geboren uit ongeloof was hij een voortdurende beproeving en vervolgde hij de zoon van de belofte. Maar uiteindelijk ging het gebod uit: 'Werpt uit deze dienstmaagd en haar zoon!' Het is onwaarschijnlijk, dat de Galaten luisterden naar anderen dan de zogeheten 'gelovige' Joden, die verbonden waren met de apostelen, en met Jakobus. Naar de vervolgers van de gemeente in Jeruzalem zouden ze niet luisteren. Tien-duizenden Joden waren gelovig, maar allen waren zij ijveraars voor

de wet. ^{Hand. 21.20} Dit betekent dat zij die verbonden waren met het beheer van Pinksteren, zich kwaadaardig tegen Paulus en zijn leer van genade opstelden. Toen hij in Jeruzalem was zetten zij de menigte tegen hem op en doodden hem bijna. Deze Joden-christenen waren de lastigste vijanden van de gemeenten onder de natiën, die door Paulus waren gesticht.

gejuich en -roep uit, die geen* weeën heeft, omdat velen de kinderen van de eenzame* zijn, meer* dan* van de vrouw die de man heeft.

28. Jullie echter, broeders, zijn, ^{iom}zoals Isaak, kinderen van de belofte^{zv}. 29. Maar evenals destijds hij die ^{iom}naar het vlees^{nzv} voortgebracht is, hem die ^{iom}naar de geest voortgebracht is, vervolgde, zo is het +ook nu. 30. Maar ^{wi}wat zegt de Schrift^{pf}? ‘Werp deze dienstmaagd en ^zhaar zoon uit, want in geen* geval* zal de zoon van de dienstmaagd het lotdeel genieten ^{mt}met de zoon van de vrije. ^{Gen.21:10} 31. Daarom, broeders, zijn wij geen* kinderen van de dienstmaagd, ^{Gal.3:23} maar van de vrije.

A.E Knoch
Vertaling: Gijs Bernouw